

Recreatieschap Twiske-Waterland
T.a.v. het Algemeen Bestuur

Postbus 2571, 2002 RB Haarlem
Genieweg 46a, Velsen-Zuid
023 – 520 28 00
info@recreatienoordholland.nl
www.twiske-waterland.nl
K.v.K. 58592199

Velsen-Zuid: 29 april 2025
Onderwerp: Ganzenbeheer
Behandeld door: Han Bruggink
Contactgegevens: hbruggink@recreatienoordholland.nl

Geachte leden van het Algemeen Bestuur,

Met deze brief informeren wij u over de uitkomst van het onderzoek naar het Ganzenbeheer.
In uw vergadering van 16 mei 2024 heeft u het volgende besloten:

1. In te stemmen met het afgeven van een grondgebruikersverklaring aan de FBE voor het uitvoeren van gecoördineerd beheer in 't Twiske zodat de Provincie kan starten met het organiseren van de benodigde vergunningen en ontheffingen en ten aanzien van het uitvoering geven hieraan de voorwaarden te verbinden zoals geformuleerd in beslispunt 2.
2. Vóór het broedseizoen 2024 te onderzoeken of het financieel en technisch haalbaar is om in het 't Twiske een eigen proef te doen met alternatieve methoden.
 - a. Indien dit mogelijk blijkt RNH opdracht te geven om in de voorjaarsronde een uitgewerkt voorstel te laten voor leggen voor de uitvoering van de proef.
 - b. Indien dit niet mogelijk blijkt, dan blijft de grondgebruikersverklaring de enige overgebleven optie.
3. RNH opdracht te geven voor de onderzoeksinspanningen (ad 2a) en dit in de begrotingswijziging 2024 op te nemen
4. Na een jaar het gevoerde ganzenbeheer te evalueren en daarover te rapporteren aan het bestuur.

Tijdens het AB van 5 december 2024 is aan u een update gegeven van de voortgang van dit onderzoek. Tevens is daarbij aangegeven dat u door het Dagelijks Bestuur (DB) op de hoogte gebracht zou worden van de uitkomst van dit onderzoek. Dit onderzoek is inmiddels afgerond en middels deze brief brengen wij u graag op hoogte van de uitkomsten en de beslissing die het DB heeft genomen ten aanzien van de grondgebruikersverklaring.

In 2015 is de explosieve groei van de ganzenpopulatie voor het eerst bij het bestuur van het recreatieschap onder de aandacht gebracht. Sindsdien monitoren wij de ganzenpopulatie en constateren we dat de zwemwaterkwaliteit negatief wordt beïnvloed door de grote hoeveelheid uitwerpselen die ganzen achterlaten. Hierop heeft het bestuur besloten om maatregelen te nemen om de ganzenpopulatie onder controle te houden. Het uitgangspunt daarbij is altijd geweest dat diervriendelijke methoden worden toegepast.

Het effect van deze maatregelen bleek niet voldoende, daarom is in 2023 door zowel de FBE en Hofganzen een presentatie aan het algemeen bestuur gegeven. In 2023 heeft het bestuur besloten om een grondgebruikersverklaring af te geven aan de FBE onder de voorwaarden dat de FBE in 't Twiske een proef doet met alternatieve methoden van ganzenbeheer (zie hierboven). De Natuurverdubbelers zijn eveneens betrokken bij het onderzoek naar de alternatieve methoden.

Recreatieschap Twiske-Waterland is een samenwerkingsverband van de provincie Noord-Holland en de gemeenten Amsterdam, Edam-Volendam, Landsmeer, Oostzaan, Purmerend, Waterland, Wormerland en Zaanstad. Het beheerbureau is gevestigd aan de Noorderlaik 1 in Oostzaan.

Recreatie Noord-Holland NV legt in opdracht van het bestuur van Recreatieschap Twiske-Waterland recreatieve voorzieningen aan zoals fiets-, wandel- en vaarroutes en verzorgt het beheer en onderhoud van Groengebied Purmerland en recreatiegebied het Twiske.

Het onderzoek van de FBE is in maart 2025 afgerond met een Uitvoeringsplan. De Natuurverdubbelers hebben een zienswijze op het plan gegeven. Gebaseerd op het onderzoek, adviseert de FBE in haar rapport om over te gaan tot ganzenbeheer door afschot. De reden voor dit advies is voornamelijk gelegen in de bijzondere gebiedseigenschappen (de bijzondere N2000-status) van 't Twiske.

De Natuurverdubbelers hebben in hun zienswijze op de rapportage van de FBE drie alternatieve beheermethoden aangedragen.

1. Samenwerking met stakeholders in de omgeving in de vorm van een 'verjagingsteam van grondeigenaren van omliggende percelen'.
Kanttekening van de FBE: Het toepassen van deze maatregel wordt als niet heel kansrijk geschat. De grondeigenaren van aangrenzende percelen willen ook graag van de ganzen af, wegens vraatschade, en zullen niet meewerken om de ganzen uit 't Twiske te verjagen met het risico dat ze op hun terreinen neerstrijken en daar voor meer (gewas)schade zorgen;
2. Verjagen met drones.
Kanttekening van de FBE: Het gebruik van drones in een N2000 gebied kan zeer beperkt in verband met verstoring van de N2000 doelsoorten. Daarnaast zitten de ganzen vooral 's nachts (in het donker) op de stranden. Overdag zijn er minder ganzen vanwege onder andere verstoring door recreanten;
3. Toepassing van een zogeheten Bird Alert.
Kanttekening van de FBE: Dit zal echter weinig resultaat opleveren omdat ganzen snel wennen aan terugkerende geluiden. Bovendien moet dit apparaat op alle zeven stranden geplaatst worden waarbij ook sprake is van geluidsoverlast voor beschermde (broed)vogels en overdag voor de recreant. Tenslotte is deze maatregel erg gevoelig voor vandalisme en diefstal.

Na vergelijking van het rapport van de FBE en de zienswijze van de Natuurverdubbelers en vanwege het negatieve effect op de Natuurdoelstellingen en de urgentie in 't Twiske komt het bestuur tot de conclusie dat het advies van de FBE de meest doelmatigste aanpak heeft. We verstrekken dus nu de, door u al uitgegeven, grondgebruikersverklaring, omdat binnen de context van Het Twiske de uitkomst is dat alternatieve vormen van ganzenbeheer technisch niet haalbaar zijn. Het verstrekken van de grondgebruikersverklaring zorgt ervoor dat in 't Twiske gecoördineerd ganzenbeheer plaats kan vinden, waarbij rekening gehouden wordt met de belangen van de Natura-2000 doelsoorten en de recreant. Wij zijn ons ervan bewust dat een besluit tot actief ganzenbeheer lastig is en nemen dit niet lichtvaardig. Het proces heeft echter (te) lang geduurd waardoor de ganzenpopulatie ver boven het wenselijk niveau ligt, hierdoor ontstaat grote schade aan het N2000-gebied en haar instandhoudingsdoelstellingen. Door middel van actief beheer kan de populatie teruggebracht worden naar het streefniveau van 2015. Wanneer dit streefniveau bereikt wordt, zal een nieuw, extra, evaluatiemoment plaatsvinden. De afweging hierbij zal zijn of doorgaan met actief beheer of toch met alternatieve methodes de populatie te kunnen beheersen.

Hierbij merken wij op dat het bestuur uitgaat van een integrale aanpak voor het gehele IVOT- gebied (Ilperveld, Varkensland, Oostzanerveld en Twiske) en niet slechts van een aanpak van de overlast van ganzen in Het Twiske. Dit geven we als voorwaarde mee aan de FBE. Het bestuur adviseert de FBE om in haar integrale aanpak de alternatieve methoden verder uit te werken en ook invulling te geven aan de zienswijze van de Natuurverdubbelers. Periodiek monitoren en evalueren zijn voor ons onderdelen van de geschetste integrale aanpak, want die zijn ook onderdeel van de provinciale beleidslijn inzake ganzenbeheer.

Wij willen benadrukken dat we ons bewust zijn van de gevoeligheid van het dossier. Bij onze afweging zijn we ook niet over een nacht ijs gegaan en is sprake geweest van een delicaat proces.

Wij verwachten u met deze brief afdoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
namens het bestuur van Recreatieschap Twiske-Waterland

Yasmine El Ksaihi,
Voorzitter

